

I. ŠEREMET, *Kompozicija*. Sarajevo, Umjetnička galerija Bosne i Hercegovine

Dubrovniku, Karlovcu, Varaždinu, Kleku, Poreču, Puli, Rovinju, Veliku Gorici, Malom Lošnju, Torinu, Münchenu i Stuttgartu.

LIT.: Ž. Domljan, Izložba Hrvoja Šercara, 15 dana, 10. I. 1961. — A. Puslojić, Trostruka imaginacija Hrvoja Šercara, Vidici, 1967, 12. — Ž. Sabol, Hrvoje Šercar (katalog), Torino 1974. — V. Maleković, Crteži Hrvoja Šercara, Vjesnik, 16. I. 1980. — T. Maroević, Hrvoje Šercar (katalog), Zagreb 1981. — G. Quien, Hrvoje Šercar (katalog), Zagreb 1983. — I. Zidić, Šercar, Zagreb 1984. — Ž. Čorak, Hrvoje Šercar (katalog), Zagreb 1990. — D. Glavan, Hrvoje Šercar (katalog), Zagreb 1994. — S. Mihalić, Široko biju zvona katedrale, Hommage Zagrebu (katalog), Zagreb 1994. Ž. Sa. i R.

ŠERCER, Marija, povjesničarka umjetnosti (Zagreb, 11. X. 1933). Diplomirala je na Filozofskome fakultetu u Zagrebu 1957. Bila je kustosica Muzeja Srba u Hrvatskoj (od 1959) i Povijesnoga muzeja Hrvatske (1963–94), gdje je od 1967. vodila zbirku oružja. Istraživala je staro oružje, naoružanje i vojnu opremu u Hrvatskoj te cehove i stare zagrebačke obrte. Autorica je više izložaba (»Staro oružje na motki«, 1972; »Sablje« 1980), kataloga zbirki i vodiča po izložbama te znanstvenih i stručnih radova u periodici. BIBL.: *Zagrebačke cehovske tablice*, Iz starog i novog Zagreba, IV, Zagreb 1968; *Cehovske organizacije u Brodu na Savi*, Zbornik Historijskog instituta Slavonije, 1972, 9; *Jatagani* (katalog), Zagreb 1975; *Mačevi, bodeži, noževi* (katalog), Zagreb 1976; *Oružje u prošlosti*, Zagreb 1980; *Tursko oružje* (katalog), Zagreb 1983; *Zbirka Dragutina Schwarza* (katalog), Zagreb 1983; *Oružje 16. i 17. stoljeća* (katalog), Zagreb 1987; *Stari zagrebački obrti* (katalog), Zagreb 1991; *Znamenja vlasti i časti u Hrvatskoj u 19. stoljeću* (katalog), Zagreb 1993. R.

ŠEREMET, Ivo, slikar (Livno, 13. II. 1900 — Sarajevo, 31. VII. 1991). Diplomirao na Akademiji u Krakovu (1927). Živio u Zagrebu i Beogradu te u Sarajevu, gdje je jedan od osnivača Umjetničke galerije (ravnatelj od nezina osnutka 1951. do 1965). Od 1973. član ANUBiH-a. Osnivač umjetničke kolonije u Počitelju.

U početku slika u duhu postimpresionizma (*Motiv iz Krakova*, 1926). Krajem trećeg desetljeća, rješavajući problem boje unutar blago stiliziranih oblika, započinje razdoblje poetskoga realizma (*Vrbe*, 1928; *Kompozicija*, 1929). Na *Portretu* iz 1932. boja je još uvijek potčinjena jednom osnovnom

tonu, dok je u djelima nastalim poslije boja pastoznija, potez kistom snažniji a kompozicija dinamičnija (*Akt*, 1932; *Brdo*, 1933; *Krajolik*, 1933).

Na izložbi u Salonu »Ulrich« u Zagrebu 1935. Š. oslobađa paletu koristeći se krakovskom varijantom impresionizma sa sve utjecajnijim cézannizmom pa čak i elementima fovizma (*Šuma*, 1935; *Rakovi*, 1936; *Odišelo*, 1938).

Posebnu skupinu čine krajolici. Bogatom kromatikom čistih tonova, širokim potezima kista slika pretežno bosanskohercegovačke krajolike. Najpoznatiji su ciklusi s *Boračkog jezera*, *Trebevića* i *Čvrstice*. Krajem 60-ih i 70-ih god. krajolike slika uglavnom nijansama zelene boje (*Svitanje*, 1959; *Jesen*, 1961; *Donja i Gornja Jablanica*, 1970. i 1971). Otada uz malobrojne portrete i mrtve prirode slika isključivo krajolike. — Samostalno je izlagao u Sarajevu (1926, 1976, 1980, 1988), Beogradu (1930, 1933), Zagrebu (1935, 1947), Livnu (1977), Tuzli (1978) i Zenici (1979).

LIT.: M. Radić, Ivo Šeremet (katalog), Sarajevo 1980. — G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, II, Zagreb 1988. R.

ŠEREMET, Luka, slikar (Livno, 18. X. 1902 — Zagreb, 17. XII. 1932). Završio Akademiju u Zagrebu 1929. God. 1929 — 30. boravio u Parizu.

Suptilnim nijansiranjem u širokim potezima kista slikao je u akvarelu krajolike (*Predvečerje*, 1925), prizore iz kavana i kazališta (*Šalica čaja*, 1927; *Loža*, 1928) te gradske ulice (*Pogled na strmu ulicu*, 1929; *Ulica*, 1931). — Samostalno izlagao u Splitu (1930), Zagrebu (1930–31) i Sarajevu (1932). K. Ma.

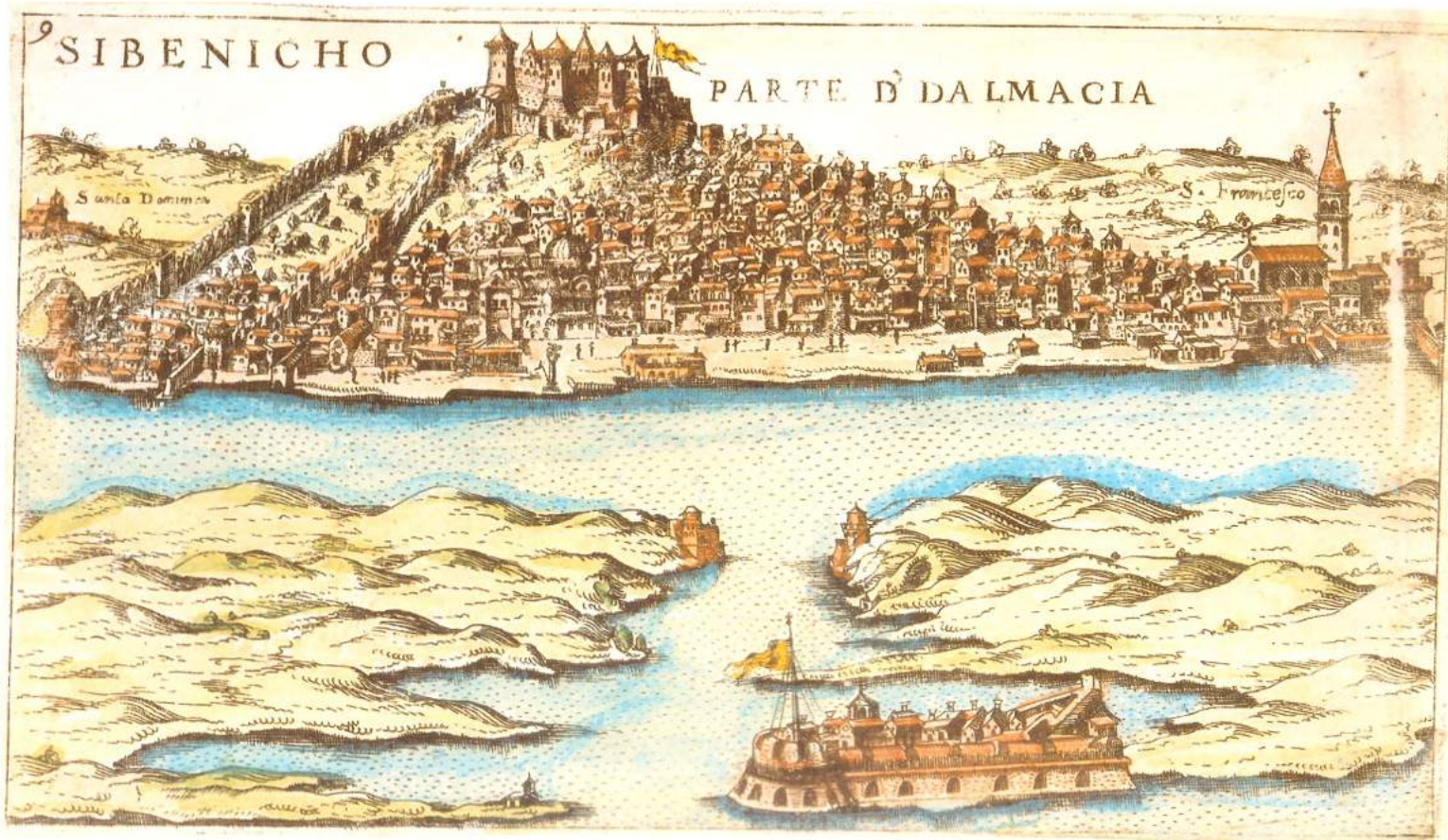
ŠESTIĆ, Ljudevit, slikar (Đakovo, 4. VIII. 1900 — Zagreb, 12. VIII. 1962). Diplomirao je na Akademiji u Zagrebu 1925 (F. Kovačević, Lj. Babić, V. Becić). God. 1927–29. nastavnik je crtanja u Požegi. Za boravka u Parizu (1929) kopira stare majstore, ali je istodobno pod snažnim dojmom A. Sisleya i franc. impresionista. Taj se dojam još više produbljuje prigodom njegova boravka u Parizu 1932. God. 1930–32. živi u Zagrebu, poslije toga službuje u Varaždinu, Karlovcu, Sisku, Osijeku i Mostaru. Tijekom II. svj. r.

LJ. ŠESTIĆ, *Motiv s rijeke*. Zagreb, Moderna galerija

A. ŠEVČIK, *Kentaur*

ŠIBENIK, prikaz N. Bonifacija u djelu *Viaggio da Venetia a Constantinopoli* G. Rosacia (Venecija 1606). Zagreb, Nacionalna i sveučilišna biblioteka

radi crteže olovkom i perom, te akvarele, prikazujući prizore iz ratnih zbivanja (*Bolnica; Partizanska bolnica*).

U početnoj fazi slika zagasitim bojama, što je odlika i njegova požeškog razdoblja. Poslije 1935. paleta postaje svjetlija, predjeli na slikama prozračniji a potezi kista pokretniji, težeći prema mrlji postavljenoj na način impresionista. To je osobito uočljivo u njegovu karlovačkom razdoblju, kada slika ciklus impresionističkih pejzaža s rijeka Korane, Mrežnice i Kupe, te u mostarskome periodu u kojemu pojačava intenzitet boje i kada se po tehničkom postupku slikanja približava poentilizmu (*Poslije kiše; Motiv s rijeke; Čamci na Kupi; Snijeg u provincijskom vrtu*). Slikao je također primorski pejzaž, istarske predjele, mora i gradove, rafiniranom paletom, kakvom je slikao dječje portrete i poljsko cvijeće u ljepoti odmjerenih boja. — Samostalno je izlagao u Zagrebu (1929, 1932, 1960 — retrospektivna izložba) i Karlovcu (1958). Memorijalna mu je izložba priređena u Karlovcu 1966.

LIT.: M. Peić, Ljudevit Šestić, Republika, 1962, 10—11. — I. Vrbančić, Posljednji impresionisti u Hrvatskoj — Ljudevit Šestić, Svjetlo (Karlovac), 1966, 4. — M. Peić, Ljudevit Šestić, u knjizi: Hrvatski umjetnici, Zagreb 1968. — Isti, Ljudevit Šestić, u knjizi: Hrvatski slikari i kipari, Slavonija — Srijem, Osijek 1969. — G. Gamulin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, II, Zagreb 1988.

ŠESTIĆ, Ljudevit (Dundo), slikar (Zagreb, 29. III. 1943). Završio Školu primijenjene umjetnosti u Zagrebu 1963. Tamnim koloritom, na tragu nadrealizma, slika maštovite prizore s motivima istarskih gradića (*Oprtalj s grifonom*, 1987; *Grad*, 1992). Samostalno izlagao u Zagrebu, Rovinju, Trstu i Umagu.

ŠESTINE, selo pod Medvednicom, dio Zagreba. Dvorac u Šestinama dao je podignuti oko 1574. S. Gregorijanec; bio je u posjedu Zrinskih i Čikulina, potom Sermagea i Kulmera, koji su ga u XIX. st. povećali i pregradili. Dvorac s vrijednim namještajem (peći, slike, kipovi, zidne slike) stradao je 1945. pa je porušen do temelja. U kapeli Sv. Roka barokni oltar, a u župnoj crkvi Sv. Mirka freske Trude Braun Šaban (1938). Uz crkvu je grob »oca domovine« Ante Starčevića sa spomenikom, radom I. Rendića iz 1903.

A. Ht.

ŠESELJ, Stjepan, književnik (Podgradina kraj Opuzena, 16. VI. 1947). Diplomirani pravnik; od 1980—95. tajnik zagrebačke Akademije likovnih umjetnosti. Uz drame i pjesme objavljuje članke o likovnim umjetnostima u časopisima (»Život umjetnosti«, »Hrvatska revija«, »Kontura«) i predgovore u katalozima izložaba (A. Kinert, F. Paro, V. Jordan, M. Ujević, N.

Škrlin i dr.). God. 1980, sa skupinom slikara i književnika (H. Šercar, A. B. Švaljek, B. Čilić, V. Kuliš, J. Turković, Z. Keser, D. Horvatić), osnovao u Kleku kraj Metkovića galeriju »Stećak«, koja je priredila niz izložaba suvremenih hrv. umjetnika (E. Murtić, S. Naletilić-Penavaša, I. Lacković Croatia, R. Labaš i dr.) te objavila dvadesetak izdanja, među kojima i tri grafičko-pjesničke mape. God. 1990. u Opuzenu utemeljio riznicu umjetnina »Neretvanku«.

D. Hč.

ŠEVČIK, Alojz, karikaturist (Sarajevo, 23. V. 1930). Studirao arhitekturu u Zagrebu. Karikature objavljuje od 1950, najprije u »Kerempuhu« potom u »Večernjem listu« 1957—93, gdje je radio kao grafički urednik. Duhovitim i sumarnim lik. rješenjima bez riječi komentira društvene događaje. Sa Zvonimirom Gavranovićem izdao knjigu suvremene hrv. karikature *Varikatura Croatica* (Zagreb 1991).

ŠEVČIK, Anja, slikarica (Zagreb, 19. X. 1956). Diplomirala na Akademiji u Zagrebu 1980. Bila je suradnica Majstorske radionice Lj. Ivančića i N. Reisera 1980—83. Od 1985. živi i radi u Švicarskoj. Ubraja se među najvažnije predstavnike tzv. nove slike u našoj sredini. Njezini se radovi ističu istančanom obradom slikarske teme, lirskim i mističnim sadržajima snažne ekspresivnosti (*San Ivanjske noći*, 1978; *Leopard*, 1981; *Zmijsko gnijezdo*, 1983). Samostalno izlagala u Zagrebu, Kopru, Rijeci, Beogradu i Münchenu.

ilustracija na str. 313

LIT.: Z. Maković, Nova slika: osamdesete godine (katalog), Koper 1981. — J. Denegri, Anja Ševčik (katalog), Beograd 1984.

ŠIBENIK, grad i luka na sred. Jadranu. Arheol. ostaci iz prapovijesti i antike nađeni su na položaju Sv. Ane (sada gradsko groblje), a nalazi iz ranoga sr. v. na položaju Gospe van grada.

Prvi pisani spomen o gradu potječe iz 1066, kada u utvrđenome kaštelu Sv. Mihovila (danas Sv. Ana) boravi hrv. kralj Krešimir. Š. je tada već i sjedište župe s vlastitom posadom u utvrdi i podgrađem. Razdoblje XII. st. obilježeno je izrazitim previranjima, borbom za prevlast i migracijama, a time i stvaranjem novih naselja, odn. novih predjela u postojećim gradovima. Analizom gradskoga tkiva unutar perimetara nakadašnjih fortifikacija može se utvrditi usporedno postojanje triju srednjovj. gradskih aglomeracija; one su do danas zadržale svoje posebnosti kako u tlocrtno-prostornoj strukturi tako i u karakteru arhitekture. U pov. je izvorima potvrđeno naseljavanje Biogradana koji, bježeći pred Mlečanima 1125, nastanjuju